

***Przedmiotowy system oceniania opracowany przez
zespół nauczycieli języka polskiego, stanowiący
załącznik do WSO
(dla uczniów LO,T,ZSZ)***

PSO z języka polskiego obejmuje:

- I** Cele oceniania
- II** Przedmiot oceniania
- III** Sposób informowania uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych.
- IV** Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- V** Prawa i obowiązki ucznia
- VI** Ustalenia w sprawie terminu i formy poinformowania rodziców i uczniów o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych.
- VII** Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych
- VIII** Warunki i sposób przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce.
- XI** Uwagi końcowe

I CELE OCENIANIA

1. Informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych z języka polskiego oraz o postępach w tym zakresie.
2. Udzielanie uczniowi pomocy w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju
3. Motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce.
4. Dostarczanie rodzicom (prawnym opiekunem) i nauczycielom informacji o postępach, trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach ucznia.
5. Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

II PRZEDMIOT OCENIANIA. OCENIE PODLEGA:

1. Dla uczniów liceum ogólnokształcącego, technikum

- 1) Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji**
- rozumienie tekstu o skomplikowanej budowie,

- rozpoznanie sensów zawartych w strukturze głębokiej tekstu,
- rozpoznanie funkcji tekstu i środków językowych,
- znajomość i zastosowanie kryteriów poprawności językowej

2) Analiza i interpretacja tekstów kultury

- znajomość i zastosowanie podstawowych pojęć z zakresu poetyki,
- znajomość treści dzieł literackich i innych tekstów kultury objętych programem nauczania,
- znajomość i wykorzystywanie wiedzy o kontekstach niezbędnych do odczytania utworu literackiego lub innego tekstu,
- znajomość niezbędnych dla lektury faktów z historii literatury i innych dziedzin humanistyki,
- odczytanie rozmaitych sensów dzieła,
- dokonanie interpretacji porównawczej

3) Tworzenie wypowiedzi

- umiejętność budowy wypowiedzi o wyższym stopniu złożoności,
- zastosowanie zasad logiki i retoryki,
- kompetencje językowe

4) Samokształcenie i docieranie do informacji

- wyszumienie literatury przydatnej do opracowania różnych zagadnień,
- umiejętność selekcji literatury według wskazanych kryteriów,
- umiejętność korzystania z tradycyjnego księgozbioru, jak i z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym Internetu,
- korzystanie ze słowników i leksykonów, w tym słowników etymologicznych i symboli,
- tworzenie przedmiotowej bazy danych zawierającej informacje zdobywane w toku nauki,
- sporządzenie opisu bibliograficznego książki i artykułu, zapisów elektronicznych,
- sporządzenie bibliografii wybranego tematu.

5) Aktywność i zaangażowanie ucznia w proces uczenia się

1. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- ma wiedzę i umiejętności wykraczające poza podstawę programową, posługuje się nimi w różnych trudnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem trudny tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;

- bezbłędnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury i je ocenia;
- samodzielnie dokonuje wnikliwej analizy i interpretacji wskazanego tekstu kultury;
- zna literaturę dotyczącą sztuki i wydarzeń kulturalnych, stosuje tę wiedzę w różnych sytuacjach problemowych;
- odnajduje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej, stosując zróżnicowane formy wypowiedzi;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy i ich uzasadnienie;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami, wyciąga wnioski;
- samodzielnie rozwija swoje zainteresowania;
- potrafi swoją wiedzę zainteresować innych;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji i na zajęciach pozaszkolnych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- ma pełną wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w różnych sytuacjach problemowych;
- szczegółowo zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie go interpretuje;

- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe i wyciąga wnioski;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie, uzasadnia swój wybór;
- sprawnie podaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz jego powiązania z kontekstami: historycznym, filozoficznym i artystycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy i interpretacji określonego tekstu kultury;
- odszukuje i porównuje dane zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach, samodzielnie je interpretuje;
- zauważa rozmaite interpretacje tekstów kultury;
- samodzielnie ocenia wydarzenia kulturalne;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, poprawności i stosowności wypowiedzi, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną, poznawczą, komunikacyjną i społeczną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie i konfrontuje je z innymi poglądami;
- aktywnie wykorzystuje swoją wiedzę na lekcji.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- ma podstawową wiedzę i umiejętności określone w podstawie programowej, posługuje się nimi w typowych sytuacjach;
- dobrze zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go;
- sprawnie wiąże fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- hierarchizuje pod względem stopnia ważności wydarzenia literackie;

- rozpoznaje (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) czas powstania wskazanego tekstu kultury oraz określa jego powiązania z kontekstem historycznym;
- samodzielnie dokonuje analizy wskazanego tekstu kultury;
- znajduje i porównuje informacje zawarte w różnych (nie tylko pisanych) źródłach;
- przeprowadza krytyczną analizę źródeł informacji;
- sprawnie posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- rozróżnia pojęcia błędu językowego i zamierzonej innowacji językowej, rozpoznaje i poprawia różne typy błędów językowych;
- określa podstawowe funkcje tekstów (informatywną, poetycką, ekspresywną, impresywną – w tym perswazyjną);
- samodzielnie przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- sprawnie redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu, potrafi go streścić, w punktach zapisać najważniejsze tezy;
- odróżnia fakty od opinii, tworzy własne opinie.

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- ma niepełną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i samodzielnie przeprowadza chociaż fragmentaryczną jego interpretację;
- wiąże elementarne fakty w łańcuchy przyczynowo-skutkowe;
- selekcjonuje podstawowe wydarzenia literackie;
- przyporządkowuje wcześniej poznany tekst kultury (na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej) określonej epoce literackiej;
- odnajduje najważniejsze informacje zawarte w kilku źródłach pisanych, dokonuje ich wspólnej analizy porównawczej;
- wykorzystuje znalezione informacje;
- przeprowadza analizę źródeł informacji;

- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega różne typy błędów językowych;
- przedstawia wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje teksty własne i cudze;
- aktywnie słucha wykładu i potrafi go streścić;
- odróżnia fakty od opinii.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- ma fragmentaryczną wiedzę i podstawowe umiejętności określone w podstawie programowej;
- pobieżnie zna treść i problematykę lektur wskazanych w podstawie programowej;
- czyta ze zrozumieniem tekst literacki i interpretuje go z pomocą nauczyciela;
- rozpoznaje podstawowe związki przyczynowo-skutkowe;
- sytuuje w czasie i przestrzeni tylko najważniejsze wydarzenia literackie;
- rozpoznaje przybliżony czas powstania wskazanego tekstu kultury na podstawie konwencji, stylu, obyczaju oraz obrazu kultury materialnej;
- odszukuje najważniejsze informacje w źródle pisanym;
- wykorzystuje z pomocą nauczyciela znalezione informacje;
- posługuje się różnymi odmianami polszczyzny w zależności od sytuacji komunikacyjnej;
- dostrzega niektóre typy błędów językowych;
- przedstawia przy pomocy nauczyciela wyniki swojej pracy w formie ustnej i pisemnej;
- redaguje z pomocą nauczyciela teksty własne;
- aktywnie słucha wykładu i określa jego tematykę.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie zdobył podstawowych wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej;

- nie interesuje się przebiegiem zajęć;
- nie uczestniczy w lekcji;
- opuszcza prace klasowe;
- nie przygotowuje zadań domowych;
- nie uczestniczy w zajęciach pozaszkolnych.

Kryteria wymagań na daną ocenę cząstkową:

a) Wypowiedzi ustne:

Celujący – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści pozaprogramowe, własne przemyślenia i oceny

Bardzo dobry – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z wymaganiami programowymi, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi

Dobry – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem językowym, nieliczne błędy, nie wyczerpuje w pełni tematu

Dostateczny – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe

Dopuszczający – wymagane jest przynajmniej 40% wiedzy i umiejętności przewidzianych dla pracy pisemnej, tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi

Niedostateczny – odpowiedź nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi)

Wypowiedzi pisemne:

W przypadku sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe według kryteriów:

0 – 35% niedostateczny

36 – 50% dopuszczający

51 – 75% dostateczny

76 – 89 % dobry

90 – 100% bardzo dobry
wykraczający - celujący

UWAGA : Dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów posiadających opinię lub orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej obejmuje :

- wydłużeniu czasu na odtwarzanie i analizowanie tekstów drukowanych,
- wydłużeniu (w miarę możliwości) czasu na konstruowanie samodzielnych prac pisemnych,
- zwracaniu szczególnej uwagi w ocenianiu na poziom wypowiedzi ustnych ucznia,
- merytorycznej ocenie prac pisemnych z pominięciem popełnionych błędów i estetyki pisma.

Dla uczniów zasadniczej szkoły zawodowej

Przedmiot oceniania. Ocenie podlega:

- odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji (czytanie i słuchanie, samokształcenie i docieranie do informacji, świadomość językowa),
- analiza i interpretacje tekstów kultury – spis tekstów kultury ustala nauczyciel, dostosowując go do potrzeb, możliwości i zainteresowań uczniów. Należy zrealizować nie mniej niż cztery pozycje książkowe w roku szkolnym,
- tworzenie wypowiedzi.

Wymagania edukacyjne niezbędne do ustalenia śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

Ocena celująca (6)

Uczeń:

- rozpoznaje typ nadawcy i adresata tekstu oraz zastosowane w nim środki językowe i określa ich funkcję w tekście,
- wskazuje charakterystyczne cechy stylu danego tekstu,
- odczytuje sens tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym i przenośnym,
- rozpoznaje manipulację językową w tekstach reklamowych oraz języku polityków i dziennikarzy,

- wyszukuje i wykorzystuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury i korzysta z zapisów multimedialnych i elektronicznych (w tym – internetu),
- wskazuje składowe aktu komunikacji językowej,
- rozpoznaje teksty o różnej funkcji i nazywa funkcje tekstu,
- rozpoznaje w tekstach oraz wypowiedziach stylizację językową, rozróżnia i definiuje rodzaje stylizacji językowej, a także określa ich funkcje,
- określa problematykę poznawanych tekstów kultury i stosuje właściwą terminologię,
- wskazuje zawarte w utworze środki wyrazu artystycznego i określa podstawowe funkcje,
- rozpoznaje i definiuje w utworze sposoby kreowania świata i bohatera,
- wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu oraz wszystkie konteksty,
- rozpoznaje podstawowe motywy, omawia ich funkcje w utworze i porównuje funkcjonowanie tych samych motywów w różnych utworach literackich,
- tworzy tekst pisany lub mówiony zgodny z podręcznymi regułami jego organizacji, przestrzega zasady spójności znaczeniowej i logicznej,
- operuje rozbudowanym, bogatym, precyzyjnym, trafnym słownictwem z różnych kręgów tematycznych.

Ocena bardzo dobra (5)

Uczeń:

- rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu oraz podstawowe cechy gatunku,
- odczytuje sens tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym i przenośnym oraz streszcza tekst,
- rozpoznaje manipulację językową w tekstach reklamowych oraz języku polityków i dziennikarzy,
- wyszukuje i wykorzystuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury oraz korzysta z zapisów multimedialnych i elektronicznych, w tym – Internetu,
- wskazuje składowe aktu komunikacji językowej,
- rozpoznaje funkcje tekstu bez nazywania,
- rozróżnia (bez konieczności definiowania pojęć) w czytanych tekstach i wypowiedziach mówionych rodzaje stylizacji językowej,

- zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela (np. film, sztuka teatralna, dzieło malarskie, rzeźba),
- rozpoznaje problematykę poznawanych tekstów kultury,
- wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego i określa ich podstawowe funkcje,
- rozpoznaje (bez konieczności definiowania) sposoby kreowania świata i bohatera,
- wykorzystuje w interpretacji elementy znaczące dla odczytania sensu utworu oraz podstawowe konteksty,
- rozpoznaje podstawowe motywy oraz oznacza ich funkcje w utworze,
- tworzy tekst pisany lub mówiony poprawny pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym w formach poznanych w gimnazjum,
- korzysta w prawidłowy sposób ze słownictwa zawodowego oraz operuje podstawowym słownictwem z różnych kręgów tematycznych.

Ocena dobra (4)

Uczeń:

- rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu oraz podstawowe cechy gatunkowe tekstu,
- odczytuje sens tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym i przenośnym oraz streszcza tekst,
- podejmuje próbę rozpoznania manipulacji językowej w tekstach reklamowych oraz w języku polityków i dziennikarzy,
- wyszukuje i wykorzystuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury oraz korzysta z tradycyjnego zbioru biblioteki i z zapisów multimedialnych, w tym Internetu,
- zna pojęcia aktu komunikacji językowej i wskazuje jego składowe,
- rozpoznaje funkcje tekstu bez nazywania,
- nie definiuje ale rozróżnia w czytanych tekstach i wypowiedziach mówionych rodzaje stylizacji językowej,
- zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela (np. film, dzieło malarskie, itd.),
- określa tematykę poznanych tekstów kultury, rozpoznaje ich problematykę i odbiera je na poziomie faktów z elementami refleksji,

- wskazuje zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego oraz określa funkcje podstawowych środków językowych,
- nie definiuje ale rozpoznaje sposoby kreowania świata przedstawionego i bohaterów,
- wykorzystuje w interpretacji utworu elementy znaczące dla odczytania jego sensu oraz dwa konteksty interpretacyjne,
- tworzy tekst pisany lub mówiony poprawny pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym w formach poznanych w gimnazjum,
- korzysta w prawidłowy sposób ze słownictwa zawodowego oraz posługuje się podstawowym słownictwem z różnych kręgów tematycznych,

Ocena dostateczna (3)

Uczeń:

- rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu oraz jego podstawowe cechy gatunkowe,
- podejmuje próby odczytania sensu tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym i przenośnym oraz streszcza tekst,
- podejmuje próby rozpoznania manipulacji językowej w tekstach reklamowych oraz w języku polityków bądź dziennikarzy,
- wyszukuje informacje zawarte w różnych tekstach kultury i podejmuje próby ich wykorzystania oraz korzysta z tradycyjnego zbioru biblioteki i z Internetu,
- zna pojęcie aktu komunikacji językowej i odróżnia jego części składowe,
- podejmuje próby rozpoznania niektórych funkcji tekstu,
- podejmuje próby rozróżnienia w czytanych tekstach i wypowiedziach mówionych rodzajów stylizacji językowej,
- rozumie i wykorzystuje ze zrozumieniem pojęcia o zabarwieniu pozytywnym i ich przeciwstawienia,
- zna teksty literackie i inne teksty kultury wskazane przez nauczyciela,
- określa tematykę i rozpoznaje problematykę poznanych tekstów kultury oraz wyraża własne refleksje wynikające z kontaktu z tymi tekstami,
- wskazuje niektóre zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego oraz określa funkcje niektórych z nich,
- rozpoznaje najważniejsze sposoby kreowania świata przedstawionego i bohatera; podejmuje próby wykorzystania w interpretacji najważniejszych elementów

dla odczytania sensu utworu oraz próby wykorzystania dwóch podstawowych kontekstów,

- podejmuje próby rozpoznania podstawowych motywów,
- tworzy tekst pisany lub mówiony w miarę poprawny pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym w formach poznanych w gimnazjum,
- korzysta w prawidłowy sposób ze słownictwa zawodowego oraz stosuje w miarę poprawnie słownictwo z podstawowych kręgów tematycznych.

Ocena dopuszczająca (2)

Uczeń:

- rozpoznaje nadawcę i adresata tekstu oraz najważniejsze jego cechy gatunkowe,
- podejmuje próby odczytania sensu tekstu w całości i fragmentach na poziomie dosłownym oraz streszcza tekst,
- podejmuje próby rozpoznania manipulacji językowej w tekstach reklamowych,
- podejmuje próby wyszukiwania i wykorzystania informacji zawartych w różnych tekstach kultury oraz korzysta z tradycyjnego zbioru biblioteki i internetu,
- zna pojęcie aktu komunikacji językowej oraz wskazuje niektóre jego elementy składowe,
- podejmuje próby rozpoznawania funkcji tekstu,
- podejmuje próby wyróżnienia w czytanych tekstach podstawowych rodzajów stylizacji językowej,
- zna niektóre teksty literackie i niektóre teksty kultury wskazane przez nauczyciela,
- określa niepełną tematykę i rozpoznaje niepełną problematykę poznanych tekstów kultury,
- wskazuje nieliczne zastosowane w utworze środki wyrazu artystycznego,
- rozpoznaje niektóre sposoby kreowania świata przedstawionego i bohaterów, podejmuje próby wykorzystania ich w interpretacji utworu dla odczytania jego sensu oraz próby wykorzystania podstawowego kontekstu biograficznego lub historycznego,
- rozpoznaje niektóre ale ważne motywy,
- tworzy tekst pisany lub mówiony w miarę poprawny, pod względem językowym, logicznym i kompozycyjnym w formach poznanych w gimnazjum,

- korzysta w miarę poprawnie ze słownictwa zawodowego oraz podejmuje próby właściwego stosowania słownictwa z podstawowych kręgów tematycznych.

Ocena niedostateczna (1)

Uczeń:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą

Kryteria wymagań na daną ocenę:

a) Wypowiedzi ustne:

- **Celujący** – odpowiedź wskazuje na szczególne zainteresowanie przedmiotem, spełniając kryteria oceny bardzo dobrej, wykracza poza obowiązujący program nauczania, zawiera treści poza programowe, własne przemyślenia i oceny
- **Bardzo dobry** – odpowiedź wyczerpująca, zgodna z wymaganiami programowymi, swobodne operowanie faktami i dostrzeganie związków między nimi
- **Dobry** – odpowiedź zasadniczo samodzielna, zawiera większość wymaganych treści, poprawna pod względem językowym, nieliczne błędy, nie wyczerpuje w pełni tematu
- **Dostateczny** – uczeń zna najważniejsze fakty, umie je zinterpretować, odpowiedź odbywa się przy niewielkiej pomocy nauczyciela, występują nieliczne błędy rzeczowe
- **Dopuszczający** – wymagane jest przynajmniej 40% procent wiedzy i umiejętności przewidzianych dla pracy pisemnej, tzn. niezbędna wiedza konieczna z punktu widzenia realizacji celów przedmiotu, podczas odpowiedzi możliwe są liczne błędy, zarówno w zakresie wiedzy merytorycznej jak i w sposobie jej prezentowania, uczeń zna podstawowe fakty i przy pomocy nauczyciela udziela odpowiedzi
- **Niedostateczny** – odpowiedź nie spełnia wymagań podanych powyżej kryteriów ocen pozytywnych (brak elementarnych wiadomości, rezygnacja z odpowiedzi)

Wypowiedzi pisemne:

W przypadku sprawdzianów, prac klasowych, kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe według kryteriów:

0 – 35% niedostateczny
36 – 50% dopuszczający
51 – 75% dostateczny
76 – 89 % dobry
90 – 100% bardzo dobry
wykraczający - celujący

UWAGA:

Przy każdej ocenie należy dostosować wymagania edukacyjne dla indywidualnych potrzeb możliwości uczniów posiadających opinię lub orzeczenie PPP poprzez:

- wydłużenie czasu pracy na odtworzenie i analizowanie tekstów drukowanych,
- wydłużenie (w miarę możliwości) czasu na konstruowanie samodzielnych prac pisemnych,
- zwrócenie szczególnej uwagi w ocenianiu na poziomie wypowiedzi ustnych ucznia,
- merytoryczną ocenę prac pisemnych z pominięciem popełnionych błędów i estetyki pisma,
- ustną weryfikację wiedzy ucznia w przypadku prac mało czytelnych.

III SPOSÓB INFORMOWANIA UCZNIÓW ORAZ ICH RODZICÓW (PRAWNYCH OPIEKUNÓW) O WYMAGANIACH EDUKACYJNYCH

1. Nauczyciele języka polskiego na początku każdego roku szkolnego informują uczniów oraz ich rodziców (prawnych opiekunów) o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania (wpisanego do „Szkolnego zestawu programów nauczania”).
2. W tym celu nauczyciele przekazują uczniom wymagania edukacyjne w formie odbitki kserograficznej. Dodatkowo wymagania te omawiają z uczniami.
3. Potwierdzeniem zapoznania uczniów z treścią wymagań są ich czytelne podpisy złożone na liście przygotowanej przez nauczyciela.
4. Rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają czytelnym podpisem złożonym na liście zapoznanie się z treścią wymagań edukacyjnych z języka polskiego (listę przygotowuje nauczyciel języka polskiego; o podpisy prosi wychowawca na zebraniu informacyjnym we wrześniu).

IV. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW.

1. Sposoby i formy bieżącego oceniania wiedzy i umiejętności ucznia :

- a) prace klasowe (w przypadku uczniów LO i T wypracowania oceniane wg kryteriów maturalnych),
- b) sprawdziany wiadomości i umiejętności obejmujące treści nauczania dotyczące danej epoki (również w formie testowej),
- c) testy sprawdzające rozumienie czytanego tekstu,
- d) kartkówki sprawdzające znajomość treści lektury,
- e) odpowiedzi ustne ucznia,
- f) oprócz w/w, wszystkie formy wypowiedzi zawarte w wymaganiach edukacyjnych oraz: i wypracowania domowe, dyktanda, referaty, prace z tekstem, analiza i interpretacja wiersza, praca w grupach, udział w dyskusji, projekt, ćwiczenia językowe, recytacja.

2. Uzyskany przez ucznia wynik punktowy na maturze próbnej może być zapisany w dzienniku lekcyjnym w formie stopnia szkolnego („przeliczenie” punktów na oceny odbywa się wg kryteriów ustalonych przez zespół nauczycieli języka polskiego).

3. Oceny uzyskane przez ucznia w ocenianiu bieżącym nie są równoważne przy ustalaniu przez nauczyciela ocen klasyfikacyjnych śródrocznych i rocznych.

4. Za nadrzędne w ustalaniu oceny śródrocznej i rocznej uznaje się oceny uzyskane przez ucznia w bieżącym ocenianiu wymienione w pkt. 1, **podpunktach a-e**.

V. Prawa i obowiązki ucznia:

- a) uczeń ma obowiązek być przygotowanym do lekcji
- b) prace klasowe zapowiadane są z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, podany jest zakres sprawdzanych umiejętności i wiedzy; praca klasowa może być raz przełożona w semestrze, drugi termin jej pisania wyznacza nauczyciel
- c) uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji z bieżącego materiału nauczania:
 - ☐ 1 raz w ciągu semestru przy 1-4 godz. języka polskiego tygodniowo
 - ☐ 2 razy w ciągu semestru przy 5-6 godz. języka polskiego tygodniowo
- d) uczeń ma prawo poprawić jeden raz każdy zapowiedziany sprawdzian pisemny, pracę klasową, kartkówkę, test (również odpowiedź ustną) w terminie dwóch tygodni od czasu ich otrzymania. Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika lekcyjnego obok oceny uzyskanej przez ucznia po raz pierwszy z danej partii materiału. Przy ustalaniu przez nauczyciela oceny śródrocznej i rocznej uwzględniane są dwie

oceny częściowe z danego sprawdzianu, pracy klasowej, kartkówki, odpowiedzi ustnej,

- e) uczeń nieobecny z przyczyn usprawiedliwionych na sprawdzianie wiadomości, pracy klasowej czy kartkówce sprawdzającej znajomość treści lektury, zalicza daną partię materiału w terminie dwóch tygodni,
- f) uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie był obecny na w/w sprawdzianach, pracach klasowych i kartkówkach, ma obowiązek na najbliższej lekcji języka polskiego być przygotowanym do danej partii materiału,
- g) uczeń jest zobowiązany w terminie do końca marca poprawić śródroczną ocenę niedostateczną z języka polskiego
- h) kartkówki nie muszą być zapowiadane, obejmują 3 – 4 ostatnie tematy lekcji
- i) uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości, oceny są jawne

Oceny klasyfikacyjne roczne są ocenami uwzględniającymi wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku szkolnego.

VI. USTALENIA W SPRAWIE TERMINU I FORMY POINFORMOWANIA RODZICÓW I UCZNIÓW O PRZEWIDYWANYCH OCENACH KLASYFIKACYJNYCH

1. Na 3 tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym posiedzeniem RP nauczyciel zobowiązany jest ustnie poinformować ucznia o przewidywanej dla niego ocenie klasyfikacyjnej. Ocena ta wpisana jest do dziennika lekcyjnego w ostatniej rubryce. Wychowawca klasy uzyskuje potwierdzenie przekazania tych informacji w formie własnoręcznego podpisu złożonego przez wychowanków w dzienniku lekcyjnym w części notatki.

Rodzic jest informowany o przewidywanych ocenach klasyfikacyjnych w terminie nie krótszym niż 2 tygodnie przed klasyfikacyjnym posiedzeniem

Rady Pedagogicznej na zebraniu informacyjnym z wychowawcą klasy. Informacja ta ma charakter pisemny, a jej potwierdzeniem jest własnoręczny podpis złożony przez rodzica w dzienniku lekcyjnym w części „notatki”.

Brak potwierdzenia w postaci własnoręcznego podpisu zarówno przez ucznia, jak i rodzica (złożonego w dzienniku lekcyjnym) jest wyrazem akceptacji oceny przewidywanej przez nauczyciela.

VII. WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

1. Systematyczne uczestnictwo w lekcjach języka polskiego (nieobecności nieusprawiedliwione nie przekraczają 10% wszystkich lekcji),
2. W klasyfikacji śródrocznej uczeń uzyskał ocenę nie niższą niż przewidywana przez nauczyciela w klasyfikacji rocznej,
3. Uczeń pisze prace klasowe, sprawdziany wiadomości, testy, kartkówki w zapowiedzianym terminie (zwalnia go z tego obowiązku tylko choroba, potwierdzona usprawiedliwieniem),
4. Z w/w form sprawdzania wiadomości i umiejętności, uczeń uzyskuje oceny pozytywne;

3. Tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej:

1. Uczniowie, którzy chcieliby uzyskać wyższą niż przewidywana ocenę klasyfikacyjną, bezpośrednio po poinformowaniu ich o ocenach przewidywanych przez nauczyciela, zgłaszają ten fakt nauczycielowi, co jest odnotowane w dzienniku lekcyjnym w części „notatki”.
2. Nauczyciel informuje uczniów o warunkach uzyskania oceny wyższej – w tym celu przypomina wymagania edukacyjne odpowiadające poszczególnym ocenom szkolnym.
3. Nauczyciel wnikliwie analizuje oceny uzyskane przez ucznia w ciągu Całego roku szkolnego i ustala zakres materiału, z którego powinien się przygotować, chcąc uzyskać wyższą niż przewidywana oceną klasyfikacyjną.
4. Jeśli w klasyfikacji śródrocznej uczeń otrzymał ocenę wyższą niż przewidywaną w klasyfikacji rocznej, poprawia tylko oceny uzyskane w II semestrze.
5. Jeśli w klasyfikacji śródrocznej uczeń otrzymał taką samą ocenę, jak przewidywana przez nauczyciela w klasyfikacji rocznej, poprawia oceny uzyskane w I i II semestrze.
6. Starając się o uzyskanie oceny wyższej niż przewidywana, uczeń poprawia oceny wskazane przez nauczyciela, uzyskane w bieżącym ocenianiu (wymienione w rozdz. IV, pkt 1., w podpunktach a – d).
7. Sprawdzenie wiedzy i umiejętności ucznia w celu ustalenia spełnienia wymagań na ocenę wyższą niż przewidywana, odbywa się w terminie (nie później niż tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym RP) i formie ustalonej przez nauczyciela. (może to być jeden duży sprawdzian i/lub wypracowanie bądź kilka sprawdzianów i/lub wypracowanie);
8. Wśród zadań dla ucznia winny znaleźć się pytania polecenia dotyczące znajomości lektur zawartych w „Podstawie programowej kształcenia ogólnego z języka polskiego”.
9. Po sprawdzeniu spełnienia wymagań nauczyciel ustala ocenę klasyfikacyjną i informuje o niej ucznia.
10. Uczeń, który z przyczyn nieusprawiedliwionych nie był obecny w wyznaczonym przez nauczyciela terminie sprawdzenia jego wiedzy i umiejętności w celu uzyskania oceny wyższej, otrzymuje ocenę przewidywaną.
11. Uczniowi, który nie był obecny z przyczyn usprawiedliwionych (wymagane usprawiedliwienie na piśmie) nauczyciel ustala inny termin sprawdzania wiedzy i umiejętności (nie krótszy niż 3 dni przed klasyfikacyjnym posiedzeniem Rady Pedagogicznej).

VIII. WARUNKI I SPOSÓB PRZEKAZYWANIA RODZICOM INFORMACJI O POSTĘPACH TRUDNOŚCIOWYCH UCZNIA W NAUCE

1. Sposoby przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce:

Informacje o postępach i trudnościach ucznia w nauce rodzice (prawni opiekunowie) uzyskują na:

- ☐ zebraniach informacyjnych,
- ☐ wywiadówkach,
- ☐ w czasie spotkań w „pierwsze poniedziałki”,
- ☐ w czasie indywidualnych kontaktów z nauczycielami.

Warunki przekazywania rodzicom informacji:

1. Obowiązkowa obecność rodziców na zebraniach informacyjnych, wywiadówkach oraz w zależności od potrzeb, kontaktowanie się z nauczycielami w „pierwsze poniedziałki” miesiąca.
2. Rodzic (nieobecny w zebraniach i wywiadówkach) jest zobowiązany co najmniej dwukrotnie w ciągu roku szkolnego (przed klasyfikacją śródroczną i roczną) skontaktować się osobiście z wychowawcą klasy (po uprzednim uzgodnieniu terminu).

IX. UWAGI KOŃCOWE

1. PSO z języka polskiego został opracowany przez zespół polonistów ZS Nr 1 im. St. Staszica w Kutnie.
2. PSO podlega ewaluacji.